

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

INTELLEKTUAL YOSHLAR-MAMLAKAT RAVNAQI GAROVI

Solijonova Gulyora Sardor qizi

Namangan davlat pedagogika instituti

Pedagogika fakulteti maxsus pedagogika Logopediya yo‘nalishi 1-bosqich talabasi

E-mail: gulyorasolijanova@gmail.com

Ilmiy rahbar: Falsafiy va tarixiy fanlar kafedrasida katta o‘qituvchisi

B.A.Tillayev

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19453796>

Annotatsiya: Yosh avlodning bilim darajasi, tafakkuri, innovatsion yondashuvi hamda zamonaviy texnologiyalarni egallashi mamlakatning kelajakdagi rivojlanishiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Shuningdek, ta’lim tizimini takomillashtirish, yoshlarning ilmiy salohiyatini oshirish, ularni qo‘llab-quvvatlash va rag‘batlantirish orqali yuqori malakali kadrlarni tayyorlash masalalari ko‘rib chiqiladi. Intellektual yoshlarning ijtimoiy faolligi, liderlik qobiliyati va kreativ fikrlashi jamiyatda ijobiy o‘zgarishlarni yuzaga keltiruvchi muhim omil hisoblanadi. Yoshlarning bilim olishga bo‘lgan intilishi, ularning global miqyosdagi raqobatga tayyorligi hamda milliy qadriyatlar bilan uyg‘unlashgan holda rivojlanishi mamlakat ravnaqining asosiy garovi ekanligi asoslab beriladi. Davlat tomonidan olib borilayotgan islohotlar, yaratilayotgan imkoniyatlar va ularning samaradorligi haqida ham umumiy tahliliy fikrlar bildiriladi.

Kalit so‘zlar: Ta’lim sifati, Yangi O‘zbekiston zamonaviy ta’lim, Milliy o‘quv dasturi, pedagog kadrlar, raqamlashtirish, yoshlar salohiyati, kompetensiyaga asoslangan ta’lim, intellectual yoshlar.

Аннотация: Уровень знаний, мышления, новаторский подход и владение современными технологиями молодого поколения напрямую влияют на будущее развитие страны. Также рассматриваются вопросы совершенствования системы образования, повышения научного потенциала молодежи, подготовки высококвалифицированных кадров посредством их поддержки и поощрения. Социальная активность, лидерские качества и творческое мышление интеллектуальной молодежи являются важными факторами, создающими позитивные изменения в обществе. Обосновывается, что стремление молодежи к приобретению знаний, их готовность к глобальной конкуренции и развитию в гармонии с национальными ценностями являются главной гарантией процветания страны. Высказываются также общие аналитические мнения о проводимых государством реформах, созданных возможностях и их эффективности.

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

Ключевые слова: *Качество образования, Новый Узбекистан, современное образование, Национальная учебная программа, педагогический персонал, цифровизация, молодежный потенциал, компетентностно-ориентированное образование, интеллектуальная молодежь.*

Abstract: *The level of knowledge, thinking, innovative approach and mastery of modern technologies of the younger generation directly affect the future development of the country. Also, the issues of improving the education system, increasing the scientific potential of young people, training highly qualified personnel through their support and encouragement are considered. The social activity, leadership skills and creative thinking of intellectual youth are important factors that create positive changes in society. It is substantiated that the desire of young people to acquire knowledge, their readiness for global competition and development in harmony with national values are the main guarantee of the country’s prosperity. General analytical opinions are also expressed about the reforms carried out by the state, the opportunities created and their effectiveness*

Keywords: *Quality of education, New Uzbekistan, modern education, National curriculum, pedagogical personnel, digitalization, youth potential, competency-based education, intellectual youth.*

Bugungi kunda dunyo miqyosida keskin raqobat kuchayib borayotgan bir davrda har bir davlatning taraqqiyoti, avvalo, uning inson kapitaliga, ayniqsa, yosh avlodning salohiyatiga bog‘liqdir. Intellektual yoshlar — bu keng dunyoqarashga ega, zamonaviy bilim va ko‘nikmalarni egallagan, mustaqil va tanqidiy fikrlay oladigan, yangilik yaratishga intiluvchi avloddir. Aynan shunday yoshlar jamiyatning harakatlantiruvchi kuchi bo‘lib, mamlakat ravnaqi va kelajagini belgilab beradi.

Hozirgi davrda ilm-fan va texnologiyalarning jadal rivojlanishi yoshlarning bilim darajasiga nisbatan yuqori talablarni qo‘ymoqda. Endilikda faqatgina oddiy bilimga ega bo‘lish yetarli emas, balki uni amaliyotda qo‘llay olish, innovatsion g‘oyalarni ilgari surish va global muammolarga yechim topa bilish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois, salohiyatga ega yoshlarni tarbiyalash va qo‘llab-quvvatlash har bir jamiyat oldida turgan ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi.

Mamlakatimizda ham yoshlarning har tomonlama rivojlanishi uchun keng imkoniyatlar yaratilmoqda. Ta’lim tizimini modernizatsiya qilish, ilg‘or texnologiyalarni joriy etish, yoshlarning ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularni xalqaro maydonga olib chiqish kabi chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Bu esa yoshlarning nafaqat bilim olishiga, balki o‘z

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

iqtidorini ro‘yobga chiqarishiga ham xizmat qilmoqda. Intellektual yoshlar jamiyatda ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy o‘zgarishlarning asosiy tashabbuskori sifatida namoyon bo‘ladi. Ularning faolligi, tashabbuskorligi va kreativ yondashuvi yangi g‘oyalar va innovatsiyalarni hayotga tatbiq etishda muhim o‘rin tutadi. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar, sun‘iy intellekt va axborot tizimlari rivojlanayotgan hozirgi davrda bilimli yoshlarning roli yanada ortib bormoqda.

Yoshlarga ta’lim-tarbiya berish bilan birga ularni kelgusida o‘zini o‘zi band qilish va tadbirkorlik ko‘nikmalariga o‘qitish bo‘yicha amaliy chora-tadbirlar ko‘rilmoqda. Xususan, biznes asoslariga o‘qitishning dasturi va metodikasi germaniyalik mutaxassislar ishtirokida to‘liq yangilanib, rivojlangan davlatlar tajribasi asosida amaliyotga joriy etilmoqda.

Istiqboldagi ezgu maqsadlar “O‘zbekiston – 2030” strategiyasida professional ta’lim tizimini rivojlantirish orqali o‘quvchilarni zamonaviy bilim va ko‘nikmalarga o‘rgatish bo‘yicha muhim vazifalar belgilangan. 2030-yilgacha 700 ta professional ta’lim muassasasida ta’lim sifatini oshirish va moddiy-texnika bazasini takomillashtirish, 14 ta hududiy professional tayyorgarlik markazi tashkil etish ko‘zda tutilgan. Malaka toifasiga ega bo‘lgan pedagog kadrlar ulushi 50%, masofaviy yoki aralash shakllarda tashkil etiladigan malaka oshirish kurslari ulushi 30% ga yetkaziladi. O‘rta bo‘g‘in mutaxassislarini tayyorlashda davlat granti axborot texnologiyalari, qurilish, transport va logistika yo‘nalishlarida 100 foizga yetkaziladi [1].

Bu markazlar aholining turli qatlamlari uchun kasbiy ko‘nikmalarni rivojlantirish va qayta tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bilan birga, malaka oshirish kurslarini masofaviy yoki aralash shakllarda tashkil etish ulushini 30 foizga yetkazish orqali o‘qituvchilarga yanada qulay va zamonaviy ta’lim olish imkoniyati yaratiladi. Bu esa iqtisodiyot uchun zarur bo‘lgan sohalarda malakali kadrlar tayyorlashni kuchaytiradi.

Umuman olganda, ushbu vazifalar professional ta’lim tizimini tubdan takomillashtirish, uni zamonaviy talablar asosida rivojlantirish va mehnat bozoriga mos, raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlashga xizmat qiladi. Bu sa’y-harakatlardan ko‘zlangan maqsad aniq: jahon va mahalliy mehnat bozori talablariga mos kadrlar tayyorlash orqali yoshlarning ish bilan bandligini ta’minlash, jamiyatda o‘z o‘rnini topishiga ko‘maklashishdir.

“Azm-u shijoatli, navqiron yigit-qizlarimizning o‘z sohasida, jamoat ishlarida erishayotgan yutuqlarini munosib rag‘batlantirishga davlatimiz tomonidan katta ahamiyat berilmoqda... Yana 28 nafar yigitlarimiz yangi ta’sis etilgan “Mard o‘g‘lon” davlat mukofotiga sazovor bo‘ldi” [2].

“Yosh tadqiqotchilar va talabalar ilmiy faoliyatida innovatsiya, integratsiya va zamonaviy ta’lim muammolari: nazariya va amaliyot” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari to’plami. I son (2026-yil, 1-aprel)

O‘zbekistonda yoshlarning mehnati, iqtidori va faolligi davlat tomonidan yuqori darajada e’tirof etilmoqda. Turli mukofot va unvonlar orqali ularning nafaqat shaxsiy yutuqlari, balki jamiyat rivojiga qo‘shgan hissasi ham qadrlanadi.

“Bilim, ta’lim va tarbiya — Yangi O‘zbekistonning tayanch ustunlariga aylanishi shart...” [3].

Prezident yoshlarga murojaat qilib, har bir daqiqani qadrlash, bilimli va ijodkor bo‘lish zarurligini ta’kidlagan [4].

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekistonda yoshlarga zamonaviy bilim va kasb-hunar berish, ularni tadbirkorlikka o‘rgatish hamda bandligini ta’minlash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishiga aylangan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Inoyatov. U. “Yangi O‘zbekistonda uzluksiz ta’lim”, “Yangi asr avlodi”, 2024-yil. 132-bet.
2. Mirziyoyev Sh.M “Niyati ulug‘ xalqning ishi ham ulug‘, hayoti yorug‘ va kelajagi farovon bo‘ladi”. Toshkent, “O‘zbekiston” nashriyoti, 2019-yil, 385-bet
3. Mirziyoyev Sh.M, “Vatan va xalq haqida o‘ylar “, “O‘zbekiston” nashriyoti, 2025-yil.
4. “Mening Prezidentim”, Toshkent “Akademik nashr”, 2021-yil, 337-bet.
5. Ahmadjonovna, D. G. (2024). The importance and role of lexical competence in teaching foreign languages to students. Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research, 11(5), 16-23.
6. Sobirova, M. (2021). Matn tahlili asosidal o‘quvchilarni insonparvarlik ruhida tarbiyalash. Pedagogik mahorat.–Buxoro, (4), 147-149.
7. Sobirova, M. Y. (2020). ASSIMILATION OF HUMAN QUALITIES DURING THE PROCESS OF WORKING WITH TEXT. Theoretical & Applied Science, (12), 227-230.